

SIGURNE STAZE
3. oktobar 91/12, 19210 Bor
PIB: 111888309
Matični broj: 28299150
www.sigurnestaze.com

ПРИМЉЕНО		ГРАДСКА УПРАВА - БОР		
ПРИМЉЕНО:		02 AUG 2022		
И	01			
II	013. P.			
III	01			
IV	01			



ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗМЕНЕ ОДЛУКЕ О ТЕХНИЧКОМ РЕГУЛИСАЊУ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ

Градска управа Бор

ГРАДА БОРА
I 013. C.
II 02
III 05
IV 01

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПОСЛУЖБЕ ЗА СТАМБЕНЕ УСЛУГЕ			
02-09-2022			
ПРИМЉЕНО			
Орг. јед.	Бор	Одговор.	Вређност

- Градоначелнику Бора, господину Александру Миликићу
- Заменику градоначелника, господину Миливоју Јаношевићу
- Градском већу, господину Игору Јанковићу
- Председнику скупштине града Бора, господину Драгану Жикићу
- Заменику председника скупштине града Бора, господину Ивану Вучковићу
- Одељењу за привреду и друштвене делатности
- Одељењу за урбанизам, грађевинске, комуналне, имовинско-правне и стамбене послове
- Савету за безбедност саобраћаја при ГУ Бор
- Ј.К.П. за стамбене услуге - Управљачу пута на територији града Бора

ЗАШТО СУ НАМ ПОТРЕБНЕ ИЗМЕНЕ ОДЛУКЕ О ТЕХНИЧКОМ РЕГУЛИСАЊУ САОБРАЋАЈА

У Извештају Агенције за безбедност саобраћаја за период од 2016. до 2020. год. се наводи да је укупан број регистрованих саобраћајних незгода 609.

У тим саобраћајним незгодама:

- Повређено је 27 деце, док смртно страдале није било;
- Погинуло је двоје пешака, док је 86 повређено;
- Погинуо је један бициклиста, док је 12 повређено;
- Погинуло је троје младих лица (15-30 год.), док је 144 повређено;
- Погинуло је четири старијих лица (65+), док је 66 повређено;
- Погинуо је један возач мотоцикла, док је 26 повређено;
- Погинуло је шесторо возача и путника у путничком возилу, док је 268 повређено;



ЗАЈЕДНО ЗА
АКТИВНО ГРАЂАНСКО
ДРУШТВО



HELLETAS
Swiss Intercooperation

Gradanske
inicijative



Улица је основни архитектонски простор града, и није намењена само за кретање моторних возила већ и за кретање осталих учесника у саобраћају (*пешака, бициклиста, старијих лица, особа са инвалидитетом итд.*) и од ње зависи живот насеља и људи који ту живе.

Унапређење саобраћајног и урбанистичког простора на територији града Бора је **незамисливо без примене „Хуманог инжењеринга“**, концепта који захтева другачији приступ решавању проблема и другачије обликовање саобраћајног и урбанистичког простора уз примену иновативних, практичних и једноставних решења која би задовољила све учеснике у саобраћају.

Да би дошли до задовољавајућег решења **потребно је сагледавање целокупне уличне мреже града Бора** и предузимање низа саобраћајно-регулативних, грађевинских, урбанистичких и архитектонских мера чији би циљ био формирања јединственог и безбедног простора доступног за све кориснике.

Другим речима, уређењем града Бора треба се **фокусирати на човека и стварим захтевима и потребама** које имају његови грађани.

Мобилност је пре свега кретање људи а не моторних возила!

ОПРАВДАНОСТ ИНИЦИЈАТИВЕ

Услов за креирање и унапређење техничког регулисања саобраћаја је да град Бор донесе и усвоји **План одрживе урбане мобилности**, као и **измене Одлуке о техничком регулисању саобраћаја на територији града Бора**. За креирање поменутих јавних политика Вам нудимо нашу професионалну, саветодавну и стручну помоћ.

У прилог томе говоре и резултати нашег истраживања. Наиме, велики проценат Борана (**87,68%**) сматра да је потребно да град Бор донесе **План одрживе урбане мобилности**. Развој и имплементација Плана одрживе урбане мобилности треба да прате и **измене Одлуке о техничком регулисању саобраћаја на територији града Бора**. Такође, велики проценат грађана Бора сматра да је **потребно изменити Одлуке о техничком регулисању саобраћаја на територији града Бора (89,66%)** и прилагодити је тренутном саобраћајном систему.

Највећи проценат испитаника (*на скали од 1 до 5, где је 1 најнижа а 5 највиша оцена*) је безбедност саобраћаја у Бору оценио добром оценом (**41,09%**), а потом следи довољна оцена (**35,15%**). С друге стране, свега **1,98%** испитаника сматра да је безбедност саобраћаја у Бору одлична.

Разлог овако лоших оцена стања безбедности саобраћаја у Бору, може бити повезан и са лошим оценама грађана о томе какво је **поступање возача према рањивим учесницима у саобраћају**. Највећи проценат испитаника (**35%**) поступање возача оцењује довољном оценом, а потом следе добра (**32%**) и недовољна (**27%**). Док нико од испитаника није дао највећу оцену за стање безбедности деце у саобраћају на територији града Бора.



SIGURNE STAZE

3. oktobar 91/12, 19210 Bor

PIB: 111888309

Matični broj: 28299150

www.sigurnestaze.com



Пракса широм света је показала да политичке и инжењерске мере усмерене ка повећању безбедности рањивих учесника у саобраћају доприносе повећању целокупног нивоа безбедности саобраћаја. Највећи проценат грађана Бора (87,68%) подржава формирање зона 30 и зона успореног саобраћаја, мере који имају за циљ да доведу до нижих брзина кретања у граду, а све са циљем промовисања активних видова превоза.

Како би дошли до задовољавајућег решења потребно је формирање Саобраћајно-урбанистичког тима при ГУ Бор који би се бавио креирањем јавних политика за одрживи развој града уз активно учествовање Градског већа, Скупштине града Бора, Одељења за урбанизам, грађевинске, комуналне, имовинско-правне и стамбене послове, Одељења за привреду и друштвене делатности, Савета за безбедност саобраћаја и локалног управљача пута. У креирању јавних политика и дефинисање плана и деловања поменутог тима наше удружење Вам стоји на располагању.

Сматрамо да је потребно организовати округли сто у Градској управи са представницима горе наведених одељења и актера у циљу дефинисања реалних могућности и капацитета које Градска управа Бор тренутно има. На округлом столу би детаљно представили функционалности ГИС платформе www.bicibor.rs и све погодности и користи које би Градска управа имала од реализације иницијативе која је пред Вама. Округли сто може послужити и као основ за формирање Саобраћајно-урбанистичког тима.

Ово је свакако веома дуг пут који почиње снагом аргумената, којом можемо да се трудимо да укажемо на потребе промене свести грађана, надлежних и струке. Такође смо свесни да је та промена неминовна, јер у супротном ће нам комплетан јавни простор бити заузет аутомобилима, што паркираним, што њима намењеном инфраструктуром.

Требало би свако само да погледа улицу у којој живи и видеће који је однос јавног простора намењен моторном саобраћају а који осталим учесницима у саобраћају.

ПРЕДЛОГ ИЗМЕНЕ ОДЛУКЕ О ТЕХНИЧКОМ РЕГУЛИСАЊУ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БОРА

Наш предлог је доступан на првој интерактивној ГИС платформи за бициклисте www.bicibor.rs у региону.

Циљ је да се техничким регулисањем саобраћаја и саобраћајним повезивањем зона 30, створе услови рањивим учесницима (деца, пешаци, старија лица, особе са инвалидитетом, бициклисти итд) за безбедно учествовање у саобраћају

Градска насеља у којима треба размислити о другачијем планирању саобраћајног и урбанистичког простора пошто немају инфраструктуру за рањиве учеснике у саобраћају или је инфраструктура у лошем стању су следећа: Бор 2, Металург, Нови градски центар, Слатинско, Ц-16, Металург, Старо и Ново Селиште, Брезоник, 7. јули, Првомајска, Јована Дучића, Болничко насеље, итд



SIGURNE STAZE

3. oktobar 91/12, 19210 Bor

PIB: 111888309

Matični broj: 28299150

www.sigurnestaze.com



Предлог улица у којима је потребно пројектовати зону зоне 30 (дуж целе улице или само одређен део у зависности проблема на терену и потреба становника тог насеља): Краља Петра I, Барска, Београдска, Боре Станковића, Боривоје „Ика“, Бошка Бухе, Бранислава Нушића, Бранка Радичевића, Бранка Ђопића, Васе Пелагића, Веселина Маслеше, Владимира Назора, Вука Караџића, Гаврила Принципа, Генерала Павла Илића, Данила Киша, Двадесетосмог марта, Девет Југовића, Димитрија Туцовића, Доситеја Обрадовића, Драгише Мишовића, Дринска, Ђердапска, Ђорђа Андрејевића Куна, Ђорђа Вајферта, Ђорђа Симеоновића, Ђуре Ђаковића, Ђуре Јакшића, Иве Андрића, Иве Лоле Рибара, Јована Вучковића, Јована Дучића, Јована Цвијића, Карађорђева, Кестенова, Колубарска, Косте Абрашевића, Ласла Лукача, Љубе Јовановића Топионичара, Мајданпечка, Марка Миљанова, Међеда Усеиновића, Миклош Радноти, Миленковић Бранислав Срђа, Мишарска, Неготинска, Николе Тесле, Његошева, Омладинских бригада, Орловића Павла, Осмог марта, Пере Радвановића, Петра Кочића, Петра Лубарде, Пионирска, Пиротска, Првог маја, Саве Ковачевића, Светозара Марковића, 7. јула, Слатинска, Стевана Мокрањца, Танаска Рајића, Тимочке буне, Топлице Милана, Филипа Кљајића, Филипа Филиповића, Хајдук Вељка, Хомољска, Цара Лазара, Церска и Црновршких бригада.

Крећи се одрживо - Бор на два тоčka



ПРЕДНОСТИ ЗОНЕ 30 НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БОРА

Закон о безбедности саобраћаја зону 30 дефинише као део пута, улице или насеља у којој је брзина кретања возила ограничена до 30km/h. И ова зона мора бити обележене прописаном саобраћајном сигнализацијом.

У стручној литератури се може наћи и следећа дефиниција: Зона 30 је компактан и јасно ограничен део урбанизованог подручја насеља или града, унутар ког је дефинисан посебан режим саобраћаја свих корисника и посетилаца, уз ограничење брзине моторних возила до 30km/h.



SIGURNE STAZE

3. oktobar 91/12, 19210 Bor

PIB: 111888309

Matični broj: 28299150

www.sigurnestaze.com



У правилнику о саобраћајној сигнализацији је дефинисан знак за ову зону. Међутим, није довољно само поставити знакове на границама ове зоне и очекивати да се урадило ко зна шта велико. Такве ствари су нажалост карактеристичне за локалне самоуправе широм Србије.

Ова зона подразумева другачији приступ решавању проблема и другачије обликовање саобраћајног простора уз примену иновативних, практичних и једноставних решења која би задовољила све учеснике у саобраћају и кориснике овог простора. Другим речима, уређењем ових зона треба се фокусирати на човека и стварним захтевима и потребама које имају крајњи корисници.

Такође, приликом формирања ових зона **посебна пажња мора се посветити особама са одређеном врстом инвалидитета (10% становништа Р. Србије има неки вид инвалидитета)** којима би требало обезбедити адекватну инфраструктуру и подршку, како би сви корисници имали подједнако право и могућност за учешће у саобраћају.

Да би дошли до задовољавајућег решења **потребно је сагледавање целокупне уличне мреже града Бора** и предузимање низа саобраћајно-регулативних, грађевинских, урбанистичких и архитектонских мера чији би циљ био формирања јединственог и безбедног простора доступног за све кориснике.

Пре пројектовања и формирања ових зона **неопходно је урадити низ истраживања и анализа**, формирати елаборат безбедности саобраћаја за зоне, са посебном анализом обима и потреба пешачких токова.

Овакве ствари су једноставно неопходне како би добили задовољавајуће решење. Саобраћај је динамична ствар, те стога захтева константно праћење и анализирање. Идеално би било пројектовати такав систем који ће грешке исправљати.

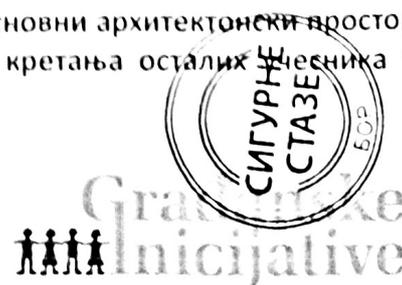
У овим зонама деца треба да уче да возе бицикл, скејт или ролере. Колико само има улица на територији града Бора на којој су пешаци приморани да се крећу колозовом пошто су тротоари заузети паркираним возилима.

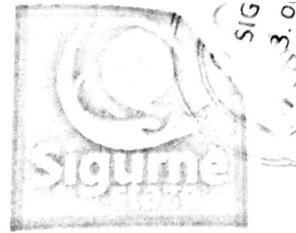
КОЈИ БИ БИЛИ АРГУМЕНТИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ ЗОНЕ 30?

Саобраћај је једна од четири егзистенцијалне функције сваког животног простора (рад, становање, рекреација и саобраћај) чији је циљ повезивање осталих функција уз што мање негативних ефеката.

Као најзначајније штетне последице саобраћаја данас се истичу: *исцрпљивање природних ресурса, загађење околине буком, издувним гасовима и отпадним материјама, саобраћајне незгоде и њихове последице, социјално загађивање међуљудских односа изазвано саобраћајем, а посебно саобраћајним незгодама.*

Формирањем ових зона добили би мултифункционалност. Улица је основни архитектонски простор града, није намењена само за кретање моторних возила, већ и за кретања осталих учесника у





SIGURNE STAZE
3. oktobar 91/12, 19210 Bor
PIB: 111888309
Matični broj: 28299150
www.sigurnestaze.com

саобраћају (пешака, бициклиста, особа са инвалидитетом...) и од ње зависи живот насеља и људи који ту живе.

Безбедност би се подигла на виши ниво. Смањењем брзине, смањује се број и последице саобраћајних незгода.

Такође, са смањењем брзине долази и смањење буке, емисије штетних гасова, гужве, стреса итд. Овим концептом смиревања саобраћаја и хуманог инжењеринга свакако долази до побољшања квалитета јавног простора и добија се пријатан и усклађен изглед.

Пошто ове зоне дестимулишу моторизоване учеснике а стимулишу присуство пешака и бициклиста неки возачи ће избегавати руте на којима се налазе и одлучивати се за пешачење и бициклистички саобраћај.

Предност ове зоне која је јако важна је то што и деци омогућава да користе бицикл као превозно средство. По тренутно важећем Закону о безбедности саобраћаја, деци испод 12 година је забрањено да учествују у јавном саобраћају, осим у зони школе, зони успореног саобраћаја, зони 30 и бициклистичким стазама.

Самим тим, увођењем ових зона створили би се услови за безбедно учествовање деце у саобраћају.

Да би се саобраћајни проблеми на територији града Бора почели решавати свакако су нам потребне разне врсте студија и истраживања и предузимање грађевинских, саобраћајно-техничких, саобраћајно-регулативних, архитектонских и урбанистичких мера.

ПРЕДНОСТИ ЗА ГУ БОР

Сигурне стазе су у склопу пројекта „Крећи се одрживо-Бор на два точка“ дизајнирале прву ГИС (географски информациони системи) платформу за бициклисте у региону (доступна на www.bicibor.rs) и тиме створиле предност и бенефите за Градску управу Бор коју нема ни један град/општина у региону, што граду даје предност у односу на друге градове/општине у Р. Србији.

Платформа је била представљена на међународној конференцији „Добра пракса у друмском саобраћају и транспорту“ и на конференцији „Партнерства за отворену управу-ПОУ (Open Government Partnership-OGP)“ у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, док ћемо наредне године платформу представити на међународној конференцији „Безбедност саобраћаја у локалној заједници“.

ГИС платформа и предлог наше иницијативе је у вези са циљевима проглашене декаде безбедности саобраћаја (2021. до 2031.) од стране Уједињених нација, као и са једним од циљева одрживог развоја Уједињених нација који носи назив „Одрживи градови и заједнице“ који има за циљ



SIGURNE STAZE

3. oktobar 91/12, 19210 Bor

PIB: 111888309

Matični broj: 28299150

www.sigurnestaze.com



стварање одрживих градова – градова који су приступачни, са dobrim системом јавног превоза, бицикличком и пешачком инфраструктуром и великим бројем зелених површина.

Пошто су Сигурне стазе део *CIVINET* мреже југоисточне Европе за одрживу урбану мобилност и Бицикличке уније Србије, као и део радне групе за писање Националне стратегије за развој бициклизма у Р. Србији имаћете нашу стручну и професионалну подршку у креирању саобраћајног система који ће бити прилагођен рањивим учесницима у саобраћају (*деца, пешаци, бициклисти, особе са инвалидитетом и старија лица*).

О нашем раду и утицају говори и податак да је у периоду од марта до августа 2022. год. информације и вести о пројекту пренело преко **50 портала** широм Србије и да смо **девет пута гостовали на телевизији**. Само са наших профила на друштвеним мрежама смо у поменутом периоду допрели до преко 400 000 људи.

Иницијатива се реализује у склопу пројекта „Крећи се одрживо - Бор на два точка“ који је је добио подршку пројекта Владе Швајцарске „Заједно за активно грађанско друштво – АСТ“, који спроводе *Helvetas Swiss Intercooperation* и Грађанске иницијативе.

Да град Бор буде безбедан, приступачан и саобраћајно уређен!

С поштовањем,



Игор Велић, мастер инж. саобраћаја

